

„GLOB”
SPÓŁDZIELNIA PRACY

665

04-028 Warszawa, Aleja Stanów Zjednoczonych 53
tel. 813 42 34 tel./fax 813 44 95

GAZETA DOLNOŚLĄSKA

dodatek do "Gazety Wyborczej"

50-075 Wrocław
ul. Krupnicza 13

231.....2 z 10...98...

Prezydencka premiera

TEATR IM. C.K. NORWIDA – w Jeleniej Górze

Rzadko zdarza się teatrom grywać sztuki, których autorami są prezydenci państw. A właśnie to zdarzy się Teatrowi Norwida w Jeleniej Górze, w którym na małej scenie w niedzielę odbędzie się premiera dwóch jednoaktówek Vaclava Havla pod tytułami „Audiencja” i „Wernisaż”.

Pisząc te niewielkie sztuki, Havel nie był jeszcze prezydentem Czech. Był opozycyjnym dramaturgiem, raz po raz zamykanym w więzieniu oraz pozbawionym szans na zobaczenie swoich sztuk na scenie.

Po spacyfikowaniu Praskiej Wiosny przez interwencyjne wojska Układu Warszawskiego partyjne komitety i bezpieczeństwa nie tylko nie dały pisarzom, artystom czy naukowcom możliwości kontaktu z widzami, słuchaczami i czytelnikami, ale szczerze zadbały, by ży-

li oni w nędzy. Właśnie z tych doświadczeń czeskich inteligentów, uznanych po 1968 roku przez komunistyczne władze za wrogów socjalizmu, Havel stworzył postacie i sytuacje.

Specyficzne czeskie poczucie humoru, którego kwintesencją są „Przygody dobrego wojaka Szwejka” Haszka, jest u Havla obroną przed zakneblowaniem i upokorzeniem.

Dramaty Havla należą do tego samego nurtu co arcydzieło Haszka, co nie znaczy, że są wtórne, tak jak wtórne nie są opowiadania i powieści Hrabala czy powieści Kundery. A kpina parszywej rzeczywistości, w którą wtłoczeni zostali myślący i wrażliwi ludzie, jest nie tylko obroną godności, ale i artystyczną metodą pokazania tych ludzi i tej rzeczywistości. Kiedy Czechosłowacja odzyskała wolność, sztuki Havla, znane wcześniej

nielicznym czeskim czytelnikom z samizdatów, odniosły wielki sukces sceniczny w ojczyźnie pisarza, który w tym czasie stał się politykiem. W Polsce sztuki Havla znane były też najpierw z podziemnych wydawnictw, a dopiero potem ze scen. I drukowane niewyraźnymi, małymi literkami, i wystawiane po odzyskaniu wolności w teatrach cieszyły się również w Polsce powodzeniem.

-W Jeleniej Górze, mieście z którego do Pragi jest dwa razy bliżej niż do Warszawy, sztuki Havla widzowie zobaczą po raz pierwszy. Mam nadzieję, że nie ostatni.

WOJCIECH JANKOWSKI

Vaclav Havel. „Audiencja”, „Wernisaż”.
Teatr im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze,
reżyseria Andrej Kröb. Premiera 4 października 1998 roku o godzinie 21.00 na małej scenie